

3. november 2016

Politik

3F PRIVAT SERVICE, HOTEL & RESTAURATION

Høringssvar

Til: Lov om ændring af Lov om restaurationsvirksomhed og alkoholbevilling m.v., november 2016

Indledning:

Hermed skal 3F Privat Service, Hotel & Restauration afgive høringssvar i forhold til regeringens påtænkte ændring af restaurationsloven.

De påtænkte ændringer handler om:

- 1) Nedsættelse af alderskravet således, at unge mellem 15 og 18 år – under visse forudsætninger - kan arbejde i tidsrummet kl. 6.00-22.00 på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke.
- 2) Bevillingsperioders længde præciseres i nuværende lov således, at tidsmæssige begrænsninger alene kan ske til hhv. 4 eller 2 år til f.eks. førstegangsansøgere, når omstændigheder taler herfor.
- 3) Lempelse af aldersgrænse for bevillingshavere/bestyrere således, at alderskravet sænkes fra 25 år til 21 år for ansøgere om alkoholbevilling. For ansøgere, der har afsluttet en uddannelse inden for hotel- og restaurationsfaget, foreslås det at sænke aldersgrænsen fra 23 år til 18 år. Det foreslås videreført, at bestyrere skal opfylde samme alderskrav som ansøgere om alkoholbevilling.
- 4) Bevillingsnævnets sammensætning ændres således, at bevillingsnævn udvides med et sagkyndigt medlem med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi, og en uafhængig jurist eller advokat, som bl.a. skal sikre fokus på bevillingsansøgerens retssikkerhed
- 5) Ophævelse af finansieringsforbud således, at bevillingssteder fremadrettet kan lade sig finansiere helt eller delvist af f.eks. bryggerier.

Høringssvar.....	0
1. Nedsættelse af alderskravet.....	2
Ingen anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse	2
Ungdomsarbejdsløshed.....	2
Nødvendige arbejdspladser.....	2
Fra faste arbejdspladser til lommepengeøkonomi.....	2
Negative samfundsmæssige konsekvenser	2
Restaurationserhvervets risikofaktorer	3
Seksuel chikane.....	3
Mobning.....	4
Vold og/eller trusler om vold	4
Arbejde i lokaler hvor der sælges alkohol er forbundet med høj risiko	4
Arbejds miljømæssige problemer i branchen er stigende	4
FN's børnekonvention, artikel 32.....	5
Typen af restaurationer	5
De nuværende muligheder for børn og unge for beskæftigelse i restaurationsbranchen	5
Sammenfatning og konklusion.....	5
2. Bevillingsperioders længde	7
Bevillingsperiodens længde.....	7
Inddragelse af bevilling	7
Pligt til bevillingsnævn.....	7
3. Lempelse af aldersgrænse for bevillingshavere/bestyrere	8
4. Bevillingsnævnets sammensætning.....	9
Fast repræsentation fra de landsdækkende uddannelsesbærende organisationer.....	9
5. Ophævelse af finansieringsforbud.....	10

1. Nedsættelse af alderskravet

3F Privat Service, Hotel & Restauration (3F PSHR) er *imod* en nedsættelse af alderskravet således, at unge mellem 15 og 18 år – under visse forudsætninger - kan arbejde i tidsrummet kl. 6.00-22.00 på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, ud fra følgende begrundelser:

Ingen anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse

3F Privat Service, Hotel & Restauration vurderer *ikke*, at der findes en anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse i forslaget til nedsættelse af alderskravet som følger af Restaurationsloven.

Ungdomsarbejdsløshed

Efter vores opfattelse er "ungdomsarbejdsløshed" i aldersgruppen 15-18 ikke et anerkendelsesværdigt samfundsmæssigt problem. Tværtimod vil forslaget forventeligt medføre, at unge under 18 vil fortrænge andre aldersgrupper fra arbejdsmarkedet og dermed blot forøge arbejdsløsheden for nuværende, ældre, stillingshavere og dermed blot medvirke til at øge arbejdsløsheden på områder, hvor der i dag er reel og samfundsmæssig anerkendelsesværdig ledighed.

Nødvendige arbejdspladser

Restaurationsbranchen spiller i dag en vigtig samfundsmæssig rolle som en af de foretrukne arbejdspladser blandt de 18 til 29-årige, samt for nyankomne arbejdstagere med anden etnisk herkomst end dansk. For disse arbejdstagergrupper er arbejde i restaurationsbranchen deres levebrød.

Fra faste arbejdspladser til lommepengeøkonomi

Folketinget har inden for de seneste få år gennemført omfattende reformer for dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere og har indført en ny integrationsydelse mhp. at få de mange tusinde nye flygtninge i arbejde. Hertil planlægger regeringen en ny SU-reform, der for de fleste unge under uddannelse, vil gøre det nødvendigt at supplere SU'en med et studenterjob.

Disse reformer vil skabe et betydeligt pres på særligt det ufaglærte arbejdsmarked. 3F PSHR vurderer, at regeringens lovforslag på kort tid vil omdanne store dele af restaurationsbranchen, med mange tusinde værdifulde faste arbejdspladser i dag, til et arbejdsmarked for "lommepenge økonomi", dvs. unge, der ikke skal forsørge sig ved arbejde i branchen, men blot bruger restaurationsarbejdet til at tjene lommepenge.

Negative samfundsmæssige konsekvenser

Lovforslaget vil således med stor sikkerhed have *alvorlige negative* konsekvenser, såfremt 15 til 17-årige, over en kort årrække koloniserer denne del af restaurationserhvervet, og dermed fortrænger voksne fra deres eksisterende stillinger.

3F Privat Service, Hotel & Restauration finder det kritisabelt, at der i ministeriets oplæg ikke findes en konsekvensberegning på de forventelige samfundsmæssige konsekvenser, herunder merudgifter til overførselsindkomster, som lovforslaget må forventes at give.

På ovenstående baggrund finder 3F Privat Service, Hotel & Restauration det således betænkeligt, at regeringen ønsker at fremme beskæftigelsen for de unge mellem 15 og 18 år, da det ikke blot mangler en anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse, men også må vurderes at have negative samfundsmæssige konsekvenser for det nuværende arbejdsmarked.

Hertil skal tilføjes, at for så vidt angår ungdomsledigheden (her forstået som unge under 25 år) så oplyser Eurostat¹, at ungdomsledigheden i Danmark fra 2014 til 2015 havde et fald på 25 %, hvorfor det alene af denne grund må vurderes, at der ikke eksisterer et akut behov for ændringer i alderskravet, som lovforslaget lægger op til.

Restaurationserhvervets risikofaktorer

Det er 3F PSHR's opfattelse, at en arbejdsmarkedspolitik for unges adgang til arbejdsmarkedet udelukkende skal tilgodese hensynet til en fornuftig, forsvarlig og balanceret introduktion af de unge til et kommende langt arbejdsliv. Politiken skal understøtte, at den unges introduktion på arbejdsmarkedet bliver en god oplevelse. En introduktion af unge under 18 til de dele af arbejdsmarkedet, der er uegnede, fordi risikofaktorerne ved arbejdet er for høje, skal modvirkes.

Den del af restaurationsbranchen; (her forstået som lokaler hvor der udskænkes alkohol), er netop kendetegnet ved en række meget høje risikofaktorer, hvoraf følgende skal omtales:

Seksuel chikane

Ifølge en analyse fra 2016 foretaget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, baseret på empiri indsamlet af Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø, hører restaurationsbranchen til blandt de brancher, hvor seksuel chikane er et særligt stort problem. Branchen er den tredje mest udsatte, i forhold til 8 andre undersøgte brancher, der tilsammen udgør det samlede arbejdsmarked.²

Særligt kvinder udsættes for seksuel chikane. Blandt unge kvinder i aldersgruppen 18 til 29 år har mere end 10 % været udsat for seksuel chikane inden for det seneste år³. Blandt aldersgruppen 50 til 64 år, er tallet 3 %. Den klare aldersmæssige tendens der kan udledes af undersøgelsen viser, at jo yngre kvinden er, jo større risiko er der for at hun bliver udsat for seksuel chikane.

I forhold til gruppen af kvinder, der udsættes for seksuel chikane, viser undersøgelsen, at 65 % af den seksuelle chikane udøves af kunder, klienter mv⁴.

¹ Eurostat er EU's officielle statistiske kontor. Oplysningerne fra Eurostat om Danmark stammer fra Danmarks Statistiks arbejdskraftundersøgelse, som er Danmarks største interviewundersøgelse. Den er kvartalsvis og baserer sig årligt på en stikprøveundersøgelse af 89.000 danskere i alderen 15-74 år.

² Sundhed, omsorg mv., Salg, (Restauration, rengøring og anden service), Undervisning og pædagogisk arbejde, Ledelse og vidensintensivt, Kontor, Bygge og anlæg, Industri, håndværk og montering, Transport, lager og renovation.

³ Regnet fra undersøgelsestidspunktet

⁴ Over for chikaneramte mænd udøves chikanen primært af kolleger (45 %), og herefter af kunder mv. (39 %)

Det er 3F PSHR's opfattelse, at helt unge kvinder, der arbejder i lokaler hvor der udskænkes alkohol, vil komme til at tilhøre samme risikogruppe, eller tilhøre en ny gruppe, med endnu højere risikofaktorer.

Mobning

I restaurationsbranchen oplever hver sjette mand og hver tiende kvinde mobning på arbejdspladsen. Både mænd og kvinder oplever at mobningen primært kommer fra kollegerne i restauranten (mere end 65 %).

Vold og/eller trusler om vold

4,7 % af kvindelige ansatte og 9,5 % af mandlige ansatte i restaurationsbranchen har inden for det seneste år oplevet vold eller trusler om vold mod egen person. Mænd i restaurationsbranchen er dermed den tredje mest udsatte gruppe af arbejdere i Danmark.

Arbejde i lokaler hvor der sælges alkohol er forbundet med høj risiko

De ovenfor omtalte høje risikofaktorer er velkendte i branchen og er beskrevet gennem mange undersøgelser. Hertil kommer, at 3F's egne erfaringer med branchen, baseret på de utallige sager om sexchikane, vold og mobning, som forbundet har behandlet, tegner et utvetydigt billede af, at det arbejde der foregår der, hvor der sælges alkohol er forbundet med meget høje risici.

De nævnte risikofaktorer stiller meget høje krav til arbejdstagerens evne til at håndtere konflikter og krænkende adfærd fra gæster. Der skal hertil særligt bemærkes, at for så vidt angår afrydning, opdækning, rengøringsarbejde på serveringssteder, hvor der serveres stærke drikke, ses der ikke at være krav om, at arbejdet skal udføres under opsyn af personer over 18 år.

3F PSHR skal ikke mindst på ovenstående baggrund kraftigt fraråde, at lovforslaget vedr. nedsættelse af alderskravet vedtages.

Arbejds miljømæssige problemer i branchen er stigende

I tilslutning til branchens alvorlige problemer med sexchikane, vold og trusler om vold har antallet af arbejdsmiljøproblemer på restauranter har aldrig været så højt, som det er i 2016. Det fremgår af en undersøgelse fra Arbejdstilsynets hjemmeside fra oktober 2016⁵. Med til undersøgelsen hører, at Arbejdstilsynet har besøgt færre arbejdspladser i år, i alt 1.406 arbejdspladser, end de har gjort de andre år, men har reageret på 1.867 problemer. Det har i særdeleshed resulteret i rigtig mange påbud (2016: 1.089), men også en del strakspåbud (2016: 375) og vejledning (2016: 307).

De mest almindelige problemer ifølge undersøgelsen er luftvejsbelastninger, ingen, eller dårligt opdaterede, APV, manglende brugsanvisninger til maskiner, hjælpemidler, osv., forkerte/for mange løft, at virksomheden ikke har etableret en arbejdsmiljøorganisation AMO (når de er over ti ansatte) og ikke har valgt en arbejdsmiljørepræsentant, eller at arbejdsmiljørepræsentanten ikke har været på kursus og endeligt, en række generelle ulykkesrisici.

⁵ Fra Arbejdstilsynets hjemmesidefunktion: "Tilsyn i tal", oktober 2016

FN's børnekonvention, artikel 32

3F PSHR skal henlede opmærksomheden på FN's Børnekonvention Artikel 32, der er affattet således:

Deltagerstaterne anerkender barnets ret til beskyttelse mod økonomisk udnyttelse og mod at skulle udføre arbejde, som kan være farligt, gribe ind i barnets uddannelse, eller skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.

Det er 3F PSHR's opfattelse, at det påtænkte lovforslag er i strid med FN's børnekonvention idet, lovforslaget ved sin vedtagelse netop vil udsætte børn for arbejdssituationer, der kan være farlige, skade barnets sundhed eller dets fysiske, psykiske, åndelige, moralske eller sociale udvikling.

Typen af restaurationer

Lovforslaget lægger op til, at nedsættelsen af alderskravet kun skal vedrøre restauranter med alkoholservering, men hvor hovedformålet er servering af mad.

Det fremgår ikke af høringsmaterialet hvordan disse virksomheder identificeres utvetydigt. Således synes lovforslaget eksempelvis at åbne op for, at unge ned til 15 års alderen fremover kan arbejde på kroer og værtshuse med tilhørende selskabslokaler, hvor der afvikles julefrokoster, polterabend arrangementer o. lign.

3F PSHR skal skarpt kritisere den manglende tydelige definition af de påtænkte forretningstyper hvor alderskravet foreslås lempet. Definitionen i sin nuværende formulering går langt længere end begreberne "familierestauranter" og "forlystelsesparker", der hyppigt er blevet anvendt på de hidtidige drøftelser ved dialogmøderne i Erhvervs- og vækststyrelsen.

De nuværende muligheder for børn og unge for beskæftigelse i restaurationsbranchen

Børn og unge under 18 år har i dag mange muligheder for beskæftigelse i restaurationsbranchen. Unge er typisk beskæftiget på fastfood-området og i kaffebarer, men i princippet er hele non-alkohol området åbent for de unge.

Hertil kommer, at restaurationsbranchen udbyder en række ungdomsuddannelser hvortil der fortsat er uændret adgang til faguddannelse i hele branchen. For så vidt angår elevpladser på virksomheder hvor arbejdet foregår i lokaler hvor der udskænkes alkohol findes der i dag særlige krav til lærepladsen i Erhvervsuddannelsesloven. Eleven skal herudover gennemgå undervisning i konflikthåndtering og kunde-psykologi, og må for så vidt angår udskænkning, ikke arbejde alene og uden en voksen kollega.

Sammenfatning og konklusion

- Lovforslaget forfølger ikke noget anerkendelsesværdigt samfundsmæssigt formål.
- En politik for introduktionen af unge under 18 på arbejdsmarkedet skal efter 3F PSHR's opfattelse tilgodese hensynet til en fornuftig, forsvarlig og balanceret introduktion af de unge til et kommende langt arbejdsliv. Politiken skal understøtte, at den unges introduktion på arbejdsmarkedet bliver en god oplevelse.
- Lovforslaget om nedsættelse af alderskravet har ingen anerkendelsesværdig samfundsmæssig interesse.

- Tværtimod vil unges forventelige kolonisering af disse dele af restaurationsbranchen have alvorlige konsekvenser for det eksisterende arbejdsmarked. De berørte faste arbejdspladser, der i dag udgør eksistensgrundlag for flere tusinde arbejdstagere, vil blive omdannet til en "lommepengeøkonomi", der ikke tjener noget formål for samfundet.
- Lovforslaget vil medføre øget voksenledighed.
- Risikoen ved det omhandlede arbejde er så højt, og risikofaktorerne så mange, at arbejde i lokaler med alkoholudskænkning er uegnet for børn under 18 år.
- Lovforslaget er utvivlsomt i strid med FN's børnekonvention
- Der er fortsat masser af muligheder for børn og unge i restaurationsbranchen uden lovforslaget, både i forhold til beskæftigelse og uddannelse, hvorfor lovforslaget ikke har noget formål.

3F PSHR mener ikke, at der skal ændres ved de nuværende regler vedr. aldersbegrænsning i Restaurationsloven.

2. Bevillingsperioders længde

Bevillingsperiodens længde

Hvor det i den nuværende Restaurationslovs § 10 bestemmes, at:

”Bevillingen gælder et bestemt forretningssted og for et tidsrum af 8 år. Bevillingen kan efter omstændighederne begrænses, herunder tidsmæssigt, og betinges af vilkår”,

ses det i praksis at bevillinger gøres tidsmæssigt begrænsede, og betinget af bestemte vilkår. Denne bestemmelse ønskes fastholdt, men med den tilføjelse, at en eventuel begrænsning, eller afskaffelse, af reglerne omkring muligheden for at tidsbegrænse en bevilling, bør ledsages af en væsentligt lettere adgang for bevillingsnævnet til at inddrage givne bevillinger.

Inddragelse af bevilling

I den anledning bør det som noget nyt i loven bestemmes, at inddragelse af bevilling bør finde sted ved gentagne eller grove overtrædelser af vilkårene for den givne bevilling.

Pligt til bevillingsnævn

Det er endvidere forbundets opfattelse, at kommunerne bør forpligtes til at oprette bevillingsnævn således, at der ikke opstår forskelle i praksis i behandlingen af bevillingssager fra kommune til kommune.

3F PSHR mener, at de nuværende regler vedr. bevillingsperiodens længde, med mulighed for at give tidsbegrænsede bevillinger, bør fastholdes.

3F PSHR mener, at en begrænsning, eller afskaffelse, af reglerne omkring muligheden for at tidsbegrænse en bevilling, i givet fald bør ledsages af en væsentligt lettere adgang for bevillingsnævnet til at inddrage givne bevillinger.

3F PSHR mener, at kommunerne bør forpligtes til, at oprette bevillingsnævn.

3. Lempelse af aldersgrænse for bevillingshavere/bestyrere

3F PSHR ser positivt på de foreslåede ændringer til alderskrav i forhold til bevillingshavere/bestyrere.

3F PSHR har ingen bemærkninger til forslaget om ændringer i alderskravet til bevillingshavere/bestyrere

4. Bevillingsnævnets sammensætning

Bevillingsnævn skal varetage såvel offentlighedens som branchens interesser, og nævnet bør derfor sammensættes herefter.

Fast repræsentation fra de landsdækkende uddannelsesbærende organisationer

Hvor det i Restaurationslovens § 10 stk. 3 bestemmes, at: "Bevillingsnævnet består af politidirektøren og indtil 6 andre medlemmer", bør reglerne ændres således, at to af disse medlemmer udpeges af hhv. arbejdstager og arbejdsgiverside fra de relevante landsdækkende uddannelsesbærende organisationer.

3F PSHR finder det relevant, at de repræsenterede arbejdstager- og arbejdsgiverorganisationer samtidigt har ansvaret for de omhandlede erhvervsfaglige uddannelser, således, at der i bevillingsnævnets arbejde også indgår hensyn, der vedr. arbejdspladsen som kommende læreplads for unge.

Udvidelse af bevillingsnævn med sagkyndige repræsentanter

3F PSHR støtter, at bevillingsnævn udvides med et sagkyndigt medlem med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi, og en uafhængig jurist eller advokat, som bl.a. skal sikre fokus på bevillingsansøgerens retssikkerhed.

3F PSHR mener, at der bør ændres ved de nuværende regler vedr. bevillingsnævnenes sammensætning således, at to af bevillingsnævnets medlemmer udpeges af hhv. arbejdstager og arbejdsgiverside fra de relevante landsdækkende uddannelsesbærende organisationer.

3F PSHR støtter herudover den foreslåede ændring vedr. udvidelse med sagkyndige medlemmer med kvalifikationer i form af en relevant viden om virksomhedsøkonomi, og en uafhængig jurist eller advokat.

5. Ophævelse af finansieringsforbud

3F PSHR har ingen holdning til forslaget.

3F PSHR har ingen bemærkninger til forslaget om ophævelse af finansieringsforbuddet

3F Privat Service, Hotel & Restauration

John Frederiksen
Forhandlingssekretær